

Basketbol Ve Büyük Meseleler

Caitlin Clark Tartışması – İyiler, “Tüm Zamanın En İyisi”, “Siyahi bir Sporda” Beyaz Yıldızlar, Irkçılık ve Irkçılığa Karşı Mücadele ve Nasıl Bir Dünya Kurmaya Çalışmamız Gerektiği Üzerine

Editörün notu: Aşağıdaki yazı Devrimci Lider, yazar ve yeni komünizmin mimarı ve kendisinin deyimiyle tutkulu bir basketbol hayranı olan Bob Avakian tarafından yazılmış ve 15 Nisan 2024 tarihinde Devrimci Komünist Parti ABD’nin sesi olan revcom.us sitesinde yayınlanmıştır. Bir okurumuzun yaptığı çeviriyi okurlarımız ve takipçilerimizin dikkatine sunarız.

1. Bölüm: Caitlin Clark – Özel, Seçkin Bir Basketbolcu

Erkek ve kadınlar ABD kolej basketbol ligleri (NCAA) az önce tamamlandı.

Üst üste ikinci sene University of Connecticut (UConn) Erkekler Ligi şampiyonu oldu.

Daha ilgi çekici olan ise (genel olarak pozitif sebeplerden ötürü, ancak ne yazık ki bazı negatiflerden de) Iowa ve süper star oyuncusu Caitlin Clark’ı şampiyonluk maçında mağlup ederek yenilgisiz bir sezonu noktalayan South Carolina tarafından kazanılan Kadınlar Ligi idi.

Bir sosyal medya mesajında (@BobAvakianOfficial hesabının 25. mesajı) özellikle de South Carolina koçu Dawn Stanley ile ilgisi olduğundan bu ligin bazı negatif ve bazı pozitif boyutları hakkında konuştum. Burada Caitlin Clark’ın basketboldaki başarıları ve bunun etrafındaki tartışmalara odaklanıyorum.

Bunu iki parçaya böleceğim. 1. bölümde neden Caitlin Clark’ın

seçkin bir basketbolcu olarak tanınmayı ve desteklenmeyi hakettiğini anlatacağım.

Caitlin Clark (22) NCAA liginde Colorado karşısında N.Y. Albany'deki maçta Iowa takımı için top sürüyor. Fotoğraf: AP

Genel olarak Clark'ın gerçekten olağanüstü bir basketbolcu olduğu kabul edilmişse de aynı zamanda Clark karşıtı çocuksu, gülünç ve hatta katiyen hatalı söylemlere dayalı "nefret" de bulunmakta. Ancak bu konuda Siyahi insanlar ile ilişkilendirilmiş ve çoğunluğunu onların oluşturduğu bir sporda beyaz bir süperstar olan Clark'ın varlığı ve kimin basketbolu oynadığı ve star olduğu (koçların büyük çoğunluğu, kolej seviyesinde neredeyse bütün basketbol yöneticilerinin ve profesyonel ligin ve maçlardan kar eden televizyon kanallarının sahiplerinin ve üst seviye yöneticilerinin beyaz olduğu da düşünülürse) üzerine daha büyük sorular da mevcut. 2. bölümde bu konuya daha direkt ve derinden gireceğim.

Clark'ın nasıl olağanüstü bir basketbolcu olduğuna gelmeden önce şunu aradan çıkartayım: Clark da dahil farklı

bireylerin politik görüşlerinden bahsetmeyeceğim. Clark'ın ve burada bahsedeceğim diğer kişilerin bu kapitalizm-emperyalizm sisteminin süpürülmesi ve radikalce farklı ve çok daha iyi bir sistemin inşa edilmesi için devrimin gerekliliği hakkında benimle aynı fikirde olmadıklarını söylemek yerinde olacaktır. Burada odaklandığım şey *estetiktir*: güzelliğin ve sanatın anlaşılması -ki bunlar spor da dahil hayatın pek çok farklı alanında insanın varoluşunu zenginleştirir ve içinde yaşamak isteyeceğimiz herhangi bir toplumun bir parçası olmaları gereklidir. Ancak estetik, siyasetten tamamen kopartılamaz: insanların güzelliği nasıl anladığı veya anlamadığı -hatta neyi güzel ve neyi çirkin gördükleri- içinde yaşadıkları toplumun ve dünyanın, bunun nasıl insanları etkilediğinin ve insanların buna nasıl yanıt verdiğinin etkisi altındadır.

0 zaman hadi başlayalım.

Arkaplan olarak şunları söyleyeceğim: Mesele spor olduğunda çok genç yaşlarımdan başlayarak uzun süre oynadığım basketbol benim en sevdiğimdir. Ancak Berkeley High lisesindeki son senemde Amerikan futbol takımının oyun kurucusuydum ve bütün sene boyunca basketbol sahalarında vakit geçirsem de lise basketbol takımında oynamadım çünkü Hristiyan *köktendinci* ve *ırkçı* olan koç ile aram iyi değildi. Rekreatyoneel liglerde ve kilise turnuvalarında (evet, devrimci komünist bir *ateist* olan ben dinibütün -ancak *köktendinci* değil- bir ailede yetiştim ve gençliğimde liseye kadarki dönemde kiliseye gitmekteydim) oynadım.

Lisede basketbol ile ilgili en güzel anılarımdan biri Paul Silas'ın liderlik ettiği bir takıma karşı oynadığım bir yaz ligi maçıydı. Paul Silas sonrasında onur listesinde bir kolej basketbol oyuncusu oldu ve profesyonel NBA'de pek çok sene geçirdi. Benim parçası olduğum takım o yaz ligi maçını çok kötü bir şekilde kaybetmişti ancak ben 16 sayı atabilmişim - bu hala düşündüğümde içimi ısıtır. Star oyuncusu Paul Silas olan West Oakland'daki McClymonds lisesinin harika basketbol takımlarının büyük hayranıydim (Benim liseme karşı

oynamadıkları her maçta McClymonds takımları için coşkulu bir taraftardım!). Bütün bunlar o yaz ligindeki başarıımı benim için çok özel yaptı.

Bolca basketbol maçında oynamanın yanı sıra 5 yaşını doldurduğumdan beri inanılmaz sayıda basket maçı izledim. Eğer benim kadar istekliyseniz kendiniz oynamanın yanı sıra sadece oyuncular, koçlar, yorumcular ve basketbolu bilen diğerlerini izleyerek ve dinleyerek de pek çok şey öğrenebilirsiniz (hatta onların analizleriyle aynı fikirde değilseniz bile öğrenebilirsiniz ki ben çok kez onlarla aynı fikirde değildim ve hala değilim).

Bütün bunlar beni Caitlin Clark'a geri getiriyor. Iowa Üniversitesindeki 4. ve son senesini bitirmiş olan Clark kadınlar profesyonel ligine (WNBA) katılmak üzere. Bir kolej oyuncusu olduğu dönemde kendisi inanılmaz rekorlara imza attı. Bunun sadece bir boyutunu anlatmak gerekirse Clark şu anda hem kadınlar hem de erkekler kolej basketbolunda tüm zamanların en çok sayı atan oyuncusudur.

Clark'ın kadınlar basketbolunda "Tüm Zamanların En İyisi" ("GOAT" – Greatest of All Time) olarak kabul edilip edilmemesi üzerine pek çok tartışma ve münakaşa olmuştur. Bazıları -hatta bunun üstünde olması gereken bazıları- parçası olduğu Iowa takımının şampiyonluğu ya da şampiyonlukları olmadığı için Clark'ın tüm zamanların en iyisi olamayacağını iddia etmektedir. Bu en iyi olmak üzerine çok saçma bir duruştur çünkü basketbol bir *takım* sporudur ve bir takımın şampiyon olup olamayacağı bütün takıma bağlıdır, sadece bir oyuncuya değil (bir oyuncu ne kadar iyi olursa olsun bu doğrudur). Gerçek şudur ki son iki yıldır Clark kendi takımı Iowa'ya kadınlar şampiyonluk maçına kadar önderlik etmiştir. İkisinde de bu maçı kaybetseler de bu şampiyonluk maçlarına kalabilmek Iowa için çok büyük bir başarıdır ve bu önemli bir derecede Clark sayesinde mümkün olmuştur.

Şunu da söylemeliyim ki bütün bu "Tüm Zamanların En İyisi"

tartışmalarının olaylara yanlış bir bakış açısı olduğunu düşünüyorum. En nihayetinde *zaman* sürekli olarak ilerlemektedir ve zaman ilerledikçe durumlar değişir ve insan çabasının olduğu her alanda insanlar kendilerinden önce gelenlerin üzerine inşa etmeye ve ilerlemeye devam ederler. Sık sık söylendiği gibi rekorlar (örneğin basketboldaki sayı rekorları) “kırılmak için vardır” ve tıpkı bunun gibi belirli bir dönemdeki en büyük oyuncunun bile genel performansı daha sonradan gelen bir kişi tarafından büyük ihtimalle geçilecektir.

En anlamlı ve önemli soru, bir kişinin performansının bulundukları zaman ve durum ile bağlantılı olarak değerlendirilmesi, oyuna yeni parçalar ya da yeni bileşkeler getirip getirmediikleri ve herhangi bir şekilde diğerlerinin eşdeğer olmaya veya geçmeye çalışacağı yeni ve daha ileri bir standart oluşturup oluşturmadıklarıdır.

Clark’a gelindiğinde cevap kesinlikle *evettir*. Tüm Zamanların En İyisi standardının meşru olduğunu düşünmesem de bir kişinin kendi *zamanlarının* ve *kendilerine kadarki zamanın* en iyisi olduğunu söylemenin mümkün olduğunu düşünüyorum. Clark’ı böyle tanımlamak için çok güçlü deliller sunulabilir.

Bunların bazıları istatistiklerle “nicel” olarak ölçülebilir. Örneğin Clark sadece bu sene kolej basketbolunun sayı lideri (ortalama neredeyse 32 sayıyla) değildi, aynı zamanda 9 asistle asist (pas yoluyla takım arkadaşını direkt olarak sayıya götürme) lideriydi ve bunun yanında maç başına 7 ribauntla (herhangi bir takımın isabetsiz şutundan sonra topu yakalamak) oynamaktaydı. Kadın kolej basketbolunda Clark bu sezon ve önceki sezonda sayı ve asist lideriydi. Iowa’daki 4 senesinde neredeyse 4000 sayı atmıştır ve 1000 asistin üzerindeyken 3000 sayıdan fazla atan tek sporcudur (erkek veya kadın) ve 3000 sayı, 1000 asist ve 850 ribaundu geçen tek kişidir. Ayrıca çoğu zaman fark edilmese ve hatta reddedilse de top çalma (topu rakibin elinden alma) boyutu da dahil son derece iyi bir savunmacıdır da.

Bütün bunlar son derece etkileyici bazı gerçeklerdir. Ancak etkileyici olsalar da bütün olayı anlatmamaktadırlar. Clark'ın büyüklüğü daha önemlice "nitel" bir anlam taşır – basketbolu genel oynayışı ile ilgilidir. Clark'ta "bütünün parçalarından büyük olduğu" fenomenine rastlanmaktadır: basketbola katkıları sadece oyununun parçalarının toplanmasıyla görülecek olandan daha fazladır.

Clark'ın öne çıktığı yol sadece orta sahanın ilerisindeki herhangi bir noktadan -çok uzak mesafeler de dahil, sadece üçlük çizgisinin gerisinden değil- basket atabilen bir şutör olması, 10 metreden uzak mesafelerden attığı basketlerle yorumculara "bu inanılmaz, bu mesafeden bu kadar istikrarlı bir biçimde attığı sayılar kadın basketbolu tarihinde daha önce görülüş değildir!" dedirtmesi değildir. (Şayet bunu aklınızda canlandırmakta zorlanıyorsanız internette Clark'ın basketbol oyununu izlemenizi şiddetle tavsiye ederim) Onun bu inanılmaz yeteneği onu savunmayı çok daha zorlaştırmaktadır çünkü kendisi aynı zamanda "topu yere koymakta" (potaya doğru driplinglerde) ve bu şekilde sayı atmakta ve takım arkadaşlarına sayı attırmakta da çok yeteneklidir.

Mesele sadece Clark'ın maçın ya da maç momentumunun kaderini belirleyecek kritik sayıları sık sık atmasında da değildir.

Mesele sadece sahanın her yerinden, son derece isabetli, "falsolu" uzun paslar da dahil takım arkadaşlarına pas atmakta son derece yetenekli olması da değildir.

Clark, kayda değer bir "saha anlayışı" ve "saha görüşüne" sahiptir -sadece takım arkadaşlarının değil, rakiplerin de herhangi bir zamanda nerede olduğunu ne kadar hızlı olurlarsa olsunlar anlama yeteneği- ve bu başka şeylerin yanı sıra onun harika pasları için de kilit önem taşır. Clark, gerçekten olağanüstü bir biçimde "oyunu görür" ve "sahayı yönetir".

Pek çok basketbolcu, hatta çok iyi oyuncular bile, olaylara "2 boyutlu" denilebilecek şekilde yanıt verir: bir şeyler olur

veya bir şeylerin olmasını sağlarlar ve buna yanıt olarak başka şeyler yaparlar. Clark da bunu yapar, ancak onun oyununda son derece nadir görülen bir kalite mevcuttur: diğer oyuncuların çok ötesinde başka bir boyut, genel olarak sahanın her yerine neler olacağını, olaylar *olmadan önce* görüp ona göre hareket etmek. Çok ileri seviye satranç oyuncuları ile büyük ustalar arasındaki fark gibi.

Gerçekten iyi ya da olağanüstü bir basketbolcunun ölçüsünün sadece bireysel yetenekleri değil, aynı zamanda “takım arkadaşlarını da daha iyi yapmaları” olduğu sıkça gözlemlenir. Konu Clark olduğunda takım arkadaşlarını daha iyi yapmanın ötesinde onun oyundaki rolü ve sadece sahadaki varlığı -ve bunun rakip takımı zorunlu bir reaksiyona zorlaması- takım arkadaşları için açıklıklar yaratmaktadır. Takım arkadaşlarının “kendi başlarına” yapıyor göründükleri şeyler bile Clark’ın sahadaki varlığı ve oyundaki etkisi ve rakip takımın dikkatlerini ona vermek zorunda kalması ile daha mümkün hale getirilmektedir. Gizli bir fenomen olarak görülse de Clark’ın topa sahip olduğu ve olayları gerçekleştirdiği zamanlarda bütün oyunu etkileyecek “farklı bir ritim” oluşmaktadır ve buna takım arkadaşları ve takım arkadaşlarının yapabilecekleri üzerindeki pozitif etkisi de dahildir (Örneğin, takım arkadaşları başka bir zamanda ıskalayacakları şutları oyunun “ritmi” Clark’ın yaptıkları ile belirlendiği zaman isabetli bir biçimde atabilmektedir).

Bu sadece tek kişilik bir takım meselesi değildir. Ancak diğer takımlar ve onların en iyi oyuncuları arasındaki ilişkinin çok daha ötesinde bir seviyede Clark’ın takım arkadaşlarının katkıları bizzat Clark’ın kendisinin yaptıklarının (ve sadece onun sahadaki varlığının karşı takım için yarattığı problemlerin) etrafında dönmekte ve daha mümkün hale gelmektedir. İki sene arka arkaya Iowa’nın *şampiyonluk maçına kadar ilerlediği* gerçeği vurguladığım gibi çok büyük derecede Clark sayesinde mümkün olmuştur ve buna onun rolünün takım arkadaşlarının katkılarını ciddi derecede arttırması da

dahildir. Gerçekten inanılmaz bir şekilde Clark takımına *önderlik* etmekte ve oyunlarını Clark'ın yokluğunda olacıklardan çok daha ileri bir seviyeye taşımaktadır.

Bütün bunlar, başka şeylerin de yanı sıra Clark'ın oyundaki seviyesinin takımının şampiyonluk kazanıp kazanmaması ile değerlendirilmesini içeren absürt iddialara cevap niteliğindedir. Bunun doğruluğu bu seneki şampiyonluk maçında ironik bir biçimde görülmüştür. South Carolina takımı daha "derin" (daha fazla yetenekli oyuncuya sahip) ve Iowa takımından daha cüsseli idi ve Clark sadece sonuna kadar maçı yakın tutmak için inanılmaz efor sarfetmek zorunda kalmıştı.

South Carolina takımının kazanmasında büyük ihtimalle en önemli faktör kendi isabetsiz şutlarının ribauntlarını almalarıydı (hücum ribaundu sayıları) ve en azından bazı durumlarda bir South Carolina oyuncusunun çalınmayan bir faul yaparak (ribaundu almak için daha iyi bir pozisyon almış bir Iowa oyuncusunun sırtından) hücum ribaundu alması da söz konusuydu. Ancak South Carolina takımının hücum ribauntlarının hepsi böyle alınmamıştır ve South Carolina oyuncularına daha çok faul çalınmasının maçın kaderini değiştirip değiştirmeyeceği bir spekülasyondur. (Bunun yanında maçın sonlarında Iowa'nın kaçınılabilecek hataları ve kullanamadığı şanslar olduğu ve bunların az farklı South Carolina üstünlüğünü daha da azaltacağı ve belki de maçı çevirebileceği birkaç an da olmuştur, ancak bunları burada tartışmak fazla detaya inmek olacaktır ve faydasını yitirecektir.)

Her ne olursa olsun South Carolina takımının Clark'a yakın seviyede hiçbir oyuncusu olmasa da pek çok yetenekli oyuncuya ve daha "derin" bir kadroya sahip olduğu ve yetenekte ciddi bir azalma olmadan daha fazla oyuncuyu oyuna sürebileceği ve bunun yanında genel olarak daha cüsseli bir takım olmasının Iowa'yı oyundan düşürerek maçı kazanmakta anahtar niteliği bir gerçektir.

South Carolina takımını kutlarken, buradaki asıl mesele bütün

bunların Iowa'nın sadece şampiyonluk maçında olması değil, aynı zamanda en nihayetinde başarısız olsalar da kazanma şansları olmasının büyük ölçüde Clark sayesinde olduğunu vurgulamasıdır.

Toplumsal etki anlamında bu kadınlar şampiyonluk maçının rekor bir televizyon izleyicisi (ve aynı zamanda tamamen dolu bir stadyum) getirmesi kayda değerdir. Hatta bu maçın televizyon seyircileri erkekler şampiyonluk maçından daha fazla olmuştur. Bu bir parça South Carolina'nın bu maça yenilgisiz bir takım olarak çıkan etkileyici bir ekip olmasına bağlıydı ancak büyük ölçüde Clark'ın oyunuyla kadınlar basketboluna çektiği dikkate dayalıydı. Clark'ın oynadığı herhangi bir maç büyük kitlelerce izlenmiştir. Onun oyunun etrafında ciddi bir tanıtım -ve hatta heyecan ("hype")- bulunmaktadır. Ancak aslında bu sadece abartılı bir heyecan değildir, Clark gerçekten de bu kadar iyidir.

Bu, 1. bölümün sonudur. Şimdi Caitlin Clark hakkındaki tartışmalara ve bunun içindeki daha büyük sorulara daha direkt ve derinden gireceğim.

2. Bölüm: Caitlin Clark Etrafında Dönen Tartışma

İlk bölümde bahsettiğim gibi Clark'a karşı kimilerince "nefret" bulunmaktadır. Bunların bazıları çocuksu ve bariz bir biçimde yanlış ve saçma iddiaları içermektedir. Örneğin, bazıları onun sayı kulvarındaki başarılarını maç başı 40 şut atmasına dayandırmakta inat etmektedir (ki bu doğru değildir, Clark maç başı 20'den biraz fazla şut atmaktadır, 40 değil). Ya da COVID sebebiyle kolej oyuncularına bir sene daha hak tanınması ve sözde bundan dolayı Clark'ın 4 yerine 5 sene oynayarak sayı rekorunu kırdığı iddiası bulunmaktadır (gerçekte bu Clark'ın 4. senesidir yani ekstra sene bir avantaj sağlamamıştır).

Bu "ters tepkilerin" bazıları Clark'a ve onun takımına

hakemler tarafından ayrıcalıklı davranıldığını iddia etmektedir. Clark'ın maçlarını pek çok kez izleyen biri olarak şunları söyleyebilirim: Clark'ın (ya da onun takımının) lehine çalınmaması gereken bazı fauller çalınsa da bunun tersinin doğru olduğu pek çok zaman da olmuştur ve genel olarak Clark'a karşı rakip takımların yaptığı "savunma" çoğu zaman çalınmayan faulleri içermiştir: Örneğin Clark'ın iyi bir pozisyon almasını ya da takım arkadaşını iyi bir pozisyona sokmasını engellemek için ona çarpmak veya onu çekmek.

İnsanların Clark'ın başarılarını küçümsemek için aradığı yolların keskin bir örneği Iowa ve University of Connecticut (UConn) arasındaki NCAA şampiyonluk yarı finali maçında görülmüştür. Bu maçta birkaç saniye kalmışken UConn topa sahipti ve Iowa'nın sadece bir sayı gerisindelerdi ve bir UConn oyuncusuna karşı hücum faul çalınmıştı, bu da topu ve esasen maçı Iowa'ya vermişti. İnternet ve yorumcular anında bunun yanlış bir karar olduğu ve bu faulün çalınmaması gerektiği konusunda çoğu hatalı olan şikayetlere başlamıştı ve maçın Clark ve Iowa için "şikeli" olduğunu ima etmekte veya açıktan söylemekteydiler.

Gerçek şudur ki bu UConn oyuncusu tarafından bariz bir fauldür ve o zaman televizyonda gösterilen (ve internette de bulunabilecek) bir tekrarı izleyen herhangi bilgili ve objektif bir gözün görebileceği kadar açıktır. Maçın son anlarında böyle bir faulün çalınmaması gerektiği iddiasına gelince -sık sık "maçın sonucunu oyuncular belirlemeli, hakemler değil" gibi söylemlerle bu fikir öne sürülür- gerçek şudur ki oyuncular *belirlenmiş kurallar çerçevesinde* oyunun kaderini belirlemelidir. Eğer maçın kader anında kurallar her nasılsa uygulanmamalıysa o zaman neden kurallar var ki?

Eğer bir faul *çok minör*se ve maçın gidişatını etkilemiyorsa özellikle de son saniyelerde maçın kaderinin belirleneceği anlarda çalınmaması doğrudur. Ancak bu durumda UConn oyuncusunun faulü küçük ya da önemsiz değildi: Özellikle de önemli bir Iowa savunmacısının savunma yapmasını engelleyen,

maçın kaderinin belirleneceği bir anda yapılan açık ve oyunu etkileyecek bir fauldü. Bu faulü çalmamak UConn'a haksız bir avantaj sağlamak olurdu.

Durumun objektif biçimde değerlendirilmesiyle ve başka şekillerle de görüleceği üzere bütün bunlarla asıl ulaşılan soru şudur. Clark'a karşı öfke ve nefretin arkasındaki *gerçek sebepler* nedir? Neden bazı insanlar -özellikle de kendilerini basketbol taraftarları olarak tanımlayan ve çoğu zaman gerçekten basketbol taraftarı olan insanlar- sadece Clark'ın basketbol sahasında yaptıklarını tümüyle izleyip bunun güzelliğinden keyif almıyorlar?

Cevabın bir kısmı hiç kuşkusuz tüm bu "küçümseme" şeyiyle ilgilidir (Neden pek çok insanın bir alanda ya da diğerinde başarılar edinmiş kişiler de dahil diğerlerini küçümsemekten ve kötülemekten keyif aldığı meselesine burada girmeyeceğim, ancak bu ülkenin zehirli kültürünün büyük bir parçası olduğunu söyleyeceğim).

Bariz olarak görülebilecek başka bir gerçek şudur ki hepsi olmasa da bazı başarıları takdir bulmuş eski oyuncuların ve şu anki kadın basketbolcuların basitçe Clark'ın onlardan daha iyi bir oyuncu olduğu gerçeğine karşı çocuksu ve dahası çirkin kıskançlıklara kapılmalarıdır. Bu özellikle kadınlar NCAA liginde ve özellikle de "Final Four" yarı final ve final maçlarında bazı "yorumcuların" söylemlerinde açıkça görülebilir.

Aynı zamanda görmezden gelinmemesi, direkt olarak bahsedilmesi gereken bir fenomen bulunmaktadır: Sporu oynayanlar ve gerçekten başarılı olanlar bağlamında Siyahi halk ile tanımlanmış ve onların sayıca üstün olduğu bir sporda Clark'ın beyaz olduğu gerçeği. Bu konuda belirtilmelidir ki büyük çoğunlukla Siyahi oyuncular ve eski oyuncular, koçlar, yorumcular vb. Clark'ın oyunu ve onun kadınlar basketboluna geçmişten çok daha fazla dikkat toplaması üzerine ve aynı zamanda Clark'ın kadınlar basketbolunun seviyesini

ilerletmekteki rolü üzerine gerçekten beğeniyle konuşmuşlardır. Buna Iowa'yı şampiyonluktan eden South Carolina takımının başarılı koçu Dawn Staley de dahildir. (Tekrar edersem, bir sosyal medya mesajında (@BobAvakianOfficial hesabının 25. mesajı) özellikle de South Carolina koçu Dawn Stanley ile de ilgisi olduğundan bu ligin bazı negatif ve bazı pozitif boyutları hakkında konuştum.)

Ancak bazı insanlar beyaz olan Clark'ın, Siyahi halk ile özdeşleşmiş ve çok sayıda iyi Siyahi oyuncunun bulunduğu bir arenada (kadın basketbolu) en iyi oyuncu olduğu hakkındaki söylemlerde büyük bir haksızlık olduğuna inanıyor görünmektedir. Bu ters tepkinin bir kısmı bazı Siyahi insanlar tarafından ses bulsa da, bir kısmı da kendi ırkçılık karşıtlıklarını yanlış bir biçimde oluşturmaya çalışan -ya da sadece ırkçılığa karşı "woke" görünmeye çalışan- beyaz insanlar tarafından gelmektedir ve bu dar ve ehemmiyetsiz duruşların Siyahi insanlara ve ırkçılığa karşı gerçek savaşa hizmet etmediğini vurgulamak gerekir.

Bu bir *USA Today* yazısında kabaca gösterilmiştir. Bu yazının başlığı şöyledir: "Kadın basketbolu geleceğin yüzlerinin Siyahi olmasına ihtiyaç duymaktadır. JuJu Watkins ve Hannah Hidalgo'ya bakın." (Hidalgo NCAA şampiyonluk maçından önce erken bir dönemde elenen Notre Dame takımının kilit oyunucusuydu, Watkins "Final Four" öncesinde son sekizlide elenen USC takımının yıldızıydı) *USA Today* makalesi, başka problemlerinin yanı sıra önemli meseleleri birbirine karıştırmaktaydı.

İlk olarak, Siyahi kadınların basketbolda (ve daha genel olarak) gerçekten takdir edilesi başarıları için takdir almaları ve saygı görmeleri önemli midir? Bu başarıların tanınması özellikle de genç Siyahi kızlar ve genel olarak çocuklar için önemli midir? Bu soruların cevabı açık bir evettir. Spesifik olarak kadın basketbolundan bahsedersek, şu anda çok saygı gören Clark gibi kişiler için yolu döşeyenler sadece Siyahi oyuncular değildir, ancak bu temelin inşasına

büyük bir rol oynamışlardır.

Diğer önemli soru ise şudur: Başarılar hangi standarda bağlı olarak değerlendirilmeli ve kutlanmalıdır – insanların gerçekten yaptıklarına göre mi, yoksa onların “kimliklerine” göre mi?

Bu soruya verilmesi gereken cevap, gerçek başarıların insanların gerçekten başardıkları üzerine objektif bir temelde değerlendirilmesidir, “kimlikleri” ile değil. Eğer bir kişinin ciddi bir hastalığı varsa kimliğinden bağımsız olarak bulabilecekleri en iyi doktor tarafından tedavi görmeleri mi gerekir – yoksa bu karar doktorun “kimliğine” dayalı olarak mı verilmelidir? (Evet, bir doktorun hasta ile aynı “kimliğe” sahip olması ve bazı önemli tecrübeleri paylaşması konuyla ilgilidir ve resmin bir parçasıdır, ancak bu dikkate alınsa bile temel olarak tedaviyi yapacak doktorun seçimi “kimliği” ne olursa olsun doktorun genel bilgisi ve yeteneğine bağlı olarak verilmelidir.)

JuJu Watkins ve Hannah Hidalgo konusunda onların ikisinin de oyununu izlemiş biri olarak şunları söyleyebilirim: Watkins özellikle üstün bir skorcu ve genel olarak çok iyi bir çok yönlü oyuncu olma yeteneği göstermektedir. Hidalgo kesinlikle iyidir, ancak en azından şu anda Watkins ile aynı seviyede değildir (büyük yetenek olma potansiyeli gösteren başka çok iyi genç kadın basketbolcu da bulunmaktadır, örneğin Watkins ve Hidalgo ile birlikte kolej oyunculuklarının ilk senesinde olan South Carolina takımındaki MiLaysia Fulwiley). Ancak tekrardan söylemek gerekirse en azından şu anda bu oyuncuların hiçbiri Clark ve Clark’ın kadın basketbolunu yükseltmesi ile aynı seviyede -ya da aynı kategoride- değildir.

(Özellikle basketbolla alakalı kişiler için bu örnek yorumumu canlandırmayı sağlayabilir. Watkins’i kıyaslayacak birini düşündüğümde aklıma Kevin Durant geliyor: bir NBA all-star’ı, skor üretmesini engellemek çok zor olan ve farklı şekillerde katkı sağlayan durdurulamaz bir hücum oyuncusu. Clark’ı

kıyaslayacak biri ise düşünemiyorum, çünkü onun oyunun tümü yeni ve özgündür, kelimenin tam anlamıyla kıyaslanamaz.)

Bu, özellikle de en iyi ve en başarılı seviyede oynandığında basketbolda başarının takdirine dayanarak –“kimlik politikalarına” ve “oyunu pazarlamak için oyuncuları tanıtmaya” dayanmayarak- benim nihai değerlendirmemdir. Tabi ki bazı insanlar benim bu değerlendirmem ile aynı fikirde olmayabilirler. Ancak her ne olursa olsun mesele bu soruya - kimin ne kadar iyi olduğu sorusuna- bir oyuncunun gerçekten ulaştığı seviyenin *objektif değerlendirmesine* dayanarak cevap vermektir, başka bir standarda göre değil. Eğer Watkins, Hidalgo, ikisi birden ya da bir başkası Clark'ın ulaştığı seviyeye ulaşırlarsa da o zaman bu istatistiklerle (sayı vb.) değil, Clark'ta olduğu gibi yaptıklarının çok yönlü kalitesi ve oyun üzerindeki genel etkileri ile olacaktır.

Clark'ın gerçekten olağanüstü bir basketbol oyuncusu olarak aldığı takdiri gerçekten hak ettiği konusunda delillerimi açıkça sunduğuma inanıyorum. Bazı insanların Clark'ı beyaz olduğu için yücelttikleri seviyeler -basitçe inanılmaz bir oyuncu olmasının aksine- açıkça yanlıştır ve buna şiddetli bir biçimde karşı çıkılmalıdır. Ancak bu Clark karşıtı bir nefreti ya da onun başarılarını genel olarak Siyahi insanların standardı belirlediği bir arenada beyaz olduğu için küçümsemeyi uygun kılmaz.

Bir noktada Clark'a karşı bu kızgınlık kabul edilemese de anlaşılabilir: Gerçek şudur ki günümüze kadar az sayıda olmayan Siyahi insanın başarıları ve takdire şayan olmaları söz konusuysa da eşitsizlikler ABD toplumunda önemli bir faktör olarak bulunmaktadır ve ayrımcılık sebebiyle Siyahi insanların bu ülkede başarı elde edebilecekleri alanlar açmaları bu toplumun standartları ölçüsünde zordur. Basketbol bu az sayıda alandan biridir ve şimdi beyaz bir kadın, Caitlin Clark, son derece olağanüstü bir basketbolcu olarak öne çıkmıştır. Bu Richard Pryor tarafından yarı esprili bir dille Jerry West'in basketbolda bu kadar iyi

olmamasını *dilemesi* üzerine bir gösterisini hatırlatmaktadır! (West, West Virginia eyaletinden bir onur listesi oyuncusu ve 1950'lerin sonlarından 1970'lere kadar kolejde ve sonrasında NBA'de öne çıkan bir star olmuştur)

Caitlin Clark'a gelindiğinde, kendisinden önceki kadın basketbolculara büyük saygı gösterdiği bir gerçektir ve kendi kahramanının ve rol modelinin kolejde ve profesyonel basketbolda star olmuş çok iyi bir Siyahi basketbolcu olan Maya Moore olduğunu coşkulu bir biçimde paylaşmıştır. Ayrıca Clark, başarısının erkek ve kız çocuklarının tümü için bir ilham kaynağı olmasını istediğini söylerken hiç şüphesiz bütün çocuklardan bahsetmektedir, sadece beyaz olanlardan değil!

Yine de gerçek şudur ki onun suçu olmasa da Clark'ın başarısı ve ünü bazıları için Siyahi halkın pek çok farklı şekilde nasıl geriye çekildiğini ve baskı altına alındığının bir hatırlatıcısıdır. Önceden de vurguladığım gibi, "orta sınıf" Siyahi insanlar bile bu ülkenin her tarafında Siyahi halka karşı kullanılan ırkçılık, ayrımcılık ve polis şiddetinden kaçamamaktadır ve aslına bakarsanız ne kadar "yüksek basamakta" olursa olsun hiçbir Siyahi insan bundan kaçamayacaktır. En nihayetinde basketbol uzun bir süre boyunca Siyahi halkın pek çok iyi oyuncu bulunmasına rağmen büyük liglerden dışlandığı bir arenadır. Bu bariyeri esasen kırmaları ve oyunun nasıl oynadığında belirleyici rolü almaları yakın dönemleri bulmuştur.

Ancak burada bir ironi mevcuttur: Siyahi halkın kurallarını belirlemekte olduğu bir sporda başarılı olduğu için Clark'a duyulan kızgınlık, *Clark'ın ilham aldığı ve üzerine oyununu geliştirdiği, Siyahi halk tarafından kurulmuş oyun stili ve standardına hak edilen saygıyı ve minneti vermeyi ihmal etmektir!*

Bazıları şöyle diyebilir: Siyahi halkın basketbolda bu pozisyonu elde ettiğini göz önünde bulundurursak, o zaman tek tük çıkan oyunun en üst seviyesinde iyi bir beyaz oyuncunun

varlığı durumunda kendilerini tehdit altında hissetmemelidirler. Önceden vurgulamış olduğum üzere de eski ve yeni Siyahi basketbolcuların büyük çoğunluğu arasında Clark'ın başarılarını takdir eden bir yaklaşım bulunmaktadır. Ancak gerçek şudur ki pozisyonları ne olursa olsun Siyahi halk sistemin kurumlarına ve işleyişine beyaz üstünlenmeciliğinin - sistemselsel olarak ve çoğunlukla da şiddetle dayatılan ve güçlendirilen bir beyaz üstünlenmeciliğinin- inşa edildiği bu ülkede asla "rahat ve güvende" hissedemez. (1960'lerden bu yana polis, açıktan ırk ayrımcılığı yapıldığı dönemlerde ve İç Savaş sonrası Ku Klux Klan dehşetinde öldürülen binlerce kişiden daha fazla Siyahi insanı öldürmüştür. Bu ülkenin ırkçı olmadığından ya da ırkçı baskının büyük bir mesele olmadığından söz ede duran "Muhafazakar" Siyahiler bile bu ırkçılıktan ve polis şiddeti ve katliamının hedefleri olabilecekleri gerçeğinden kaçamamıştır!)

Son derece gerçek olan ırkçı baskı vahşetine verilecek cevap Siyahi halkın en nihayetinde standardı kurduğu bir arenada başarı elde eden beyaz bir bireyi bir adaletsizlik olarak tanımlamak şeklinde olmamalıdır. Burada tekrardan birkaç yıl önce meşhur bir Siyahi NBA oyuncusu olan Isaiah Thomas'ın eğer Larry Bird Siyahi olsaydı harika bir oyuncu yerine sadece başka iyi bir oyuncu olarak görüleceği şeklindeki yorumla aynı fikirde olduğunu belirttiği durumu hatırlıyorum. Gerçek şudur ki Bird olağanüstü bir oyuncuydu ve Siyahi bir yorumcunun gözlemlediği üzere: Thomas, genel olarak beyaz halkın adaletsiz bir biçimde Siyahi halkın üzerine çıkarıldığı noktasını vurgularken *yanlış beyaz çocuğu seçti*. (Bird'ün bazı kişiler tarafından bir tür "büyük beyaz umut" olarak görüldüğü doğrudur -ve böyle bir şeyin basketbolda ya da herhangi başka bir yerde yeri olmamalıdır- ancak bu Bird'ün gerçekten ne kadar iyi bir oyuncu olduğundan farklı bir meseledir.)

Genel olarak ırkçılığa ve baskıya karşı verilecek cevap dar bir vizyonla ve dar fikirlilikle, özellikle bu baskının sebebi olmayan kişilere karşı basit intikamcı dürtülerle yanıt vermek

değildir. Verilmesi gereken yanıt, var olduğu her yerde ırkçılığa ve baskıya karşı mücadelede halk kitlelerinin - kelimenin tam anlamıyla dünyanın her yerinden milyarlarca insanın- katliamcı baskı altında tutulup acımasızca sömürülmesinin sonunu getirecek kapsamlı bir düşünce sistemine sahip olmaktır. Bütün bunlara verilecek cevap, Baskının içine işlemiş olduğu tüm bu sistemi ortadan kaldıracak ve onun yerine bu kapitalizm-emperyalizm sisteminin beyaz üstünlenmeciliği, erkek üstünlenmeciliği ve diğer suçlarının köklerinden sökülüp sadece tarih müzelerinde var olabileceği yeni bir sistemi yerleştirmektir.

Bunu akılda tutarak, son derece önemli olan gerçek (daha önceki yazılarda ve sosyal medya mesajlarında belirttiğim gibi) *şu anın bütün bunları mümkün kılabilcek bir devrimin acil bir zorunluluk olmanın ötesinde mümkün de olduğu bir zaman olduğudur.*

Bütün bu suçların var olmadığı daha iyi bir dünyayı arayan bizlerin (ve genel olarak insanlığın) bu devrim için aktif ve aciliyet içinde çalışırken aynı zamanda hayatın pek çok yanından, insan toplumundan ve doğanın kendisinden gelen güzellikleri ve bu güzelliklerin kaynağını takdir etmeyi unutmamamız gereklidir.